

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Силабус дисципліни “ГРИБІВНИЦТВО”

1. Профіль дисципліни

Кафедра технологій у рослинництві	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність: 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» Освітньо-професійна програма «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 4 рік, 7 семестр Компонент освітньої програми: обов’язкова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
--	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Світельський Микола Михайлович, доцент кафедри біоресурсів, аквакультури та природничих наук, кандидат с.-г. наук
Профайл викладачів	https://is.gd/Iobvs4
Контактна інформація	Тел. +38 0972433753, контактний E-mail: svitmm71@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=2259
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber кожну середу з 17.00 до 19.00

3. Анотація до дисципліни

Дана дисципліна розглядає коло питань, пов’язаних з вирощуванням їстівних грибів.

4. Мета та цілі дисципліни

Основною метою вивчення дисципліни "Грибівництво" є формування у майбутніх фахівців теоретичних і практичних навичок з грибівництва.

Завдання вивчення дисципліни: засвоєння студентами технологій вирощування їстівних грибів.

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).

СК2. Практично використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодкових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

СК3. Здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов’язані з плодовими, овочевими рослинами і виноградом.

СК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	20	-
Практичні заняття	28	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	72	-

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle). Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: залік.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Грибівництво				
Змістовий модуль 1. Основи грибівництва. Лабораторні методи в грибівництві				
1	T1	Основи грибівництва та сучасний стан розвитку в Україні та в світі.	2	-
2	T2	Виробництво маточного та зернового міцелію	2	-
3	T3	Будова та забезпечення шампінйонниці. Субстрат, ферментація та пастеризація субстрату для вирощування гриба	2	-
4	T4	Покривна земля та її накладання на субстрат під час вирощування печериці	2	-
5	T5	Догляд за грибами, збір врожаю, пакування та умови тимчасового зберігання.	2	-
Всього по змістовому модулю 1			10	-
Змістовий модуль 2. Культивування їстівних грибів.				
6	T6	Біологічні особливості, способи та технологія культивування гливи звичайної.	2	-
7	T7	Біологічні особливості та технологія вирощування шії-таке.	2	-
8	T8	Технологія вирощування маловідомих їстівних грибів.	2	-

9	T9	Біологічні та морфологічні особливості літнього та зимового опенька. Способи вирощування.	2	-
10	T10	Хвороби і шкідники їстівних грибів. Гігієна та засоби охорони при вирощуванні грибів.	2	-
Всього по змістовому модулю 2			10	-
Разом:			20	-

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<p>При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.</p> <p><i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.</p> <p><i>Система оцінювання навчальних досягнень студентів</i></p>			
		Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
	Вид заняття		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
	Лекції	0,5	20	10,0
	Практичні заняття	0,5	28	14,0
	Самостійна робота	0,3	72	18,0
	Модульні контрольні роботи	9,0	2 шт.	18,0
Разом:			60	
<p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставленні загальної кількості балів за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.</p>				

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних

	<p>студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.</p> <p>Студент не може бути допущений до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.</p>
Критерії оцінювання	<p>Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.</p> <p>Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на іспиті – 40.</p> <p>Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті.</p> <p>Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.</p>

6. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
РН7	Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.
РН12	Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог.
РН14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче- баштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог.
РН17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

7. Пререквізити

Без обмежень.

8. Політика дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

– відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу;

– своєчасно виконувати навчальні завдання;

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться в навчальних аудиторіях, у т.ч. з використанням комп'ютерів, а також в ботанічному саду Поліського національного університету.

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Ільчук Р.В., Дидів І.В., Дидів О.Й., Сидорчук С.І. Печериця двоспорова: біологія і технологія вирощування. Львів: Сполом. 2019. – 155 с
2. Лихацький В. І., Бургарт Ю. Є. Овочівництво: Практикум. - К.: Вища школа, 1994. - 353-363 с.
3. Лихацький В. І., Бургарт Ю. Є., Васянович В.Д. Овочівництво II част. - К.: Урожай, 1996. - С. 347-357.
4. Методика проведення експертизи сортів рослин групи овочевих, картоплі та грибів на відмінність, однорідність і стабільність / за ред. Ткачик С. О. 2-ге вид., випр. і доп. Вінниця: ФОП КорзунД. Ю., 2016. – 145 с.
5. Методические рекомендации по культивированию шампиньона на юге Украины (В.Г. Отрепьев, Д.П. Билык, А.П. Цаудер, Н.Н. Швец). - Одесса, 1986. – 37 с.
6. Морозов А. И. Вешенка. Шампиньон. Сиитаке. Выращивание, переработка, применение. Донецк: ООО Агентство Мультипресс, 2011. – 288 с.
7. Морозов А. И. Грибы на грядке - Издательство СТ; Донецк: Сталкер, 2003. - 172 с.
8. Морозов А. И. Грибы: Руководство по разведению. - Донецк: Издательство Сталкер, 2002. - 304 с.
9. Морозов А. И. Грибы: руководство по разведению. Донецк: Сталкер, 2002. – 304 с.
10. Морозов А. И. Современное промышленное грибоводство: учебное пособие. Донецк: Сталкер, 2007. 222 с.
11. Морозов А. И., Тимофеев А.А. Разведение грибов. Мицелий. "Издательство АСТ"; Донецк: Сталкер, 2002. - 43 с.

12. Овочівництво: Практикум / В.І. Лихацький, О.І. Улянич, М.В. Гордій, З.І. Ковтунок, Г.Я. Слободяник та ін. – Вінниця: ФОП Бондарець С.С., 2012.– 451 с.
13. Приліпка О.В., Цизь О.М. Грибівництво. – Київ: Центр учбової літератури. – 2015. – 246 с.
14. Сычев П. А. Экофизиология высших грибов: учебное пособие. Донецк: Кассиопа. 2000. 276 с.
15. Цизь О. М. Культивування їстівних грибів: монографія. Київ: Центр учбової літератури. 2014. 276с.

Допоміжна

1. Slipczuk A.M. Wocznik. - Bydgoszcz, 1989.- 35 s.
2. Баранова С. В., Кольцова И. Ф. Выращивание съедобных грибов. - Симферополь: БизнесИнформ, 2001. - 176 с.
3. Болотских А. С. Овощи Украины. - Харьков: Орбита. 2001. -1088 с.
4. Болотских А. С., Вольфовский В. Д. Грибы шампиньоны. - Харьков, 1997. - 34с.
5. Вдовенко С.В. Вирощування їстівних грибів. – Київ: Центр учбової літератури. – 2011. - 135 с.
6. Грибы и грибоводство / Авт.-сост. П. А. Сычев, Н. П. Ткаченко / Под общ. ред. П. А. Сычева. - Донецк: Издательство Сталкер, 2003. - 512 с.
7. Довідник овочівника Степу України: навч. посіб. / Г. І. Лапок та ін. Одеса: ВМВ, 2010. 472 с.
8. Дудка И. А., Бисько Н. А., Билай В. Т. Культивирование съедобных грибов. - Киев: Урожай, 1992. - 160 с.
9. Дудка И. А., Вассер С. П. Грибы: справочник миколога и грибника. Киев: Наукова думка, 1987. - 535 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Сайт кафедри біоресурсів, аквакультури та природничих наук <http://www.kbapn.znau.edu.ua>
- 2 Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки Поліського національного університету, Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича (<http://www.lib.zt.ua/>, 10014, м. Житомир, Новий бульвар, (0412) 37-84-33), Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, Київ, просп. Гоголівський, 3 +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек (на розсуд викладача).
- 3 Інституційний репозитарій Поліського національного університету (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти).
4. <http://credobooks.com/10-organizaciya-ovochivnictva>
5. http://apk.agrodoska.net/ua/agrospravochnik/gribi_1012

Викладач

Гарант освітньої програми

В.о. декана агрономічного факультету

Микола СВІТЕЛЬСЬКИЙ

Наталія ПЕЛЕХАТА

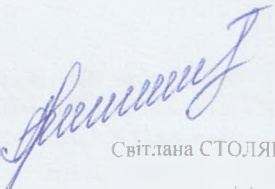
Тетяна КЛИМЕНКО

Силабус затверджений на засіданні кафедри

технологій у рослинництві

Протокол № 2 від 28 08 2023 р.

В.о. завідувача кафедри технологій у рослинництві

Світлана СТОЛЯР

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією агрономічного факультету

Протокол № 1 від 26 09 2023 р.

Голова НМК факультету

Руслан КРОПИВНИЦЬКИЙ